

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Királyi Pál-utca 13. szám.

(Szent-István-Társulat).

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szövege, minden közlés után 3 kr. (6 fillér) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknek egész oldal 16 frt, fél 8 frt, negyedrészes 4 frt és egy nyolczadrészes oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

HIVATALOS RÉSZ.

Kivonat, a kalocsai érseki megye XXI. körleveléből.

Rendelkezés az egyházmegye népiskoláiban használható tankönyvekről.

523. sz. isk. A magyarországi nm. püspöki kar rendelkezéséhez képest a hazai kath. népiskolákban csak a Szent-István-Társulat kebelében működő tankönyvbíráló bizottság által jóváhagyott s ennek alapján a társulat tankönyvjegyzékébe felvett tankönyvek használhatók. Miután tapasztaltattott, hogy ezen a kath. iskolák beléletét közlőről érintő rendelettel ellenkezőleg az egyházmegye némely iskoláiban oly tankönyvek is használtak, melyek a Szent-István-Társulat tankönyvjegyzékébe nincsenek felvéve, vagy ha abba korábban felvették, de már abból bizonyára fontos oknál fogva kihagyattak: felhivatnak a nt. érseki iskolalátogató, esperes és plébános urak, hogy saját hatáskörükben a fentebb mondott rendeletnek teljes érvényt iparkodjanak szerezni. *Figyelmökbe ajánlatik ezuttal az is, hogy a mennyire az iskolai viszonyok engedik, a tankönyvek beszerzésénél a társulat által kiadott tankönyveknek adjanak előnyt s csak másodsorban használjanak a társulat által bizományban elfogadott és a tankönyvjegyzékébe felvett tankönyveket.* Ezt a kath. tanügy s a kath. ügyet szolgáló társulat érdeke is kívánja. A nt. iskolalátogató urak egyben felhivatnak, hogy éves jelentésökben a használt tankönyvekre is terjeszkedjenek ki, közölve ide vonatkozó tapasztalataikat. A nt. Lelkész urak haladéktalanul közöljék ezen rendeletet az igazgatásuk alatt álló iskolák tanítóival és az iskolaszékekkel. Kalocsa, 1898. augusztus 8 an. György, érsek.

Meghívás. A Rozsnyó-egyházmegyei rom. kath. Tanító-Egységet XVI. évi rendes (tiszújító) közgyűlését

Rozsnyón, a f. 1898-ik év augusztus havának 29-30. napjain, a sz. Ferenc-rendiek zárdájának nagytermében tartja meg, a mire az Egyesület k. védnökeit, tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívja. Jászó, 1898. augusztus 4. Tóth Geyza elnök.

A XVI. évi rendes közgyűlés tárgysorozata. I-50 nap augusztus 29-én délutáni 5 órakor tartandó előértekezlet ügyrendje: a) Megnyitás. b) Az előző bizottsági ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. c) A szakbizottságok megalakítása. d) A közgyűlés fontosabb ügyeinek előzetes megvitatása. e) Az ülés berekesztése, a mi után a szakbizottságok kezdik meg a működésüket. II-ik. nap augusztus hó 30-án reggeli 8 órakor Veni Sancte s sz. mise a székes-egyházban. Közgyűlés kezd. 9 órakor. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitás. 2. A XV. közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Folyó ügyek. 4. Elnöki főjegyzői, könyvtárosi, főpénztárosi és segélyegyleti főpénztárosi jelentések. 5. Az 1899. évi költségvetés megállapítása. 6. A szakbizottságok jelentése. 7. Értekezések: a) Hogyan kell berendezni az iskola beléletét, hogy az úgy nevelési, mint tanítási szempontból minden igénynek megfelelően? Felolvassa a pályanyertes b) A radical-socializmus és a tanító. Előadó Tóth Geyza. c) Részletes tanterv bemutatása. Jutalmazott kidolgozó: Doeskalik Jenő. 8. A pályadíj és a tiszteletdíjak kiadása. 9. A jövő évi közgyűlés helye és idejének meghatározása. 10. Indítványok tárgyalása. 11. Tisztnyújtás. 12. Zárszó.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A tanítók szünidei ingyen-utazásáról.

A Pozsonyban megjelenő »Nyugatmagyarországi Híradó« szerkesztője, dr. Vutkovich Sándor kir. jogakadémiai tanár lapjának egyik július havi számában felveti azon figyelemre méltó eszmét, hogy a magyar kormány tegye lehetővé a hazai népi iskolai tanítóknak, hogy a nagy szünidőben hazai vasutvonalainkon teljesen díjmentesen utazhassanak.

Bar az eszme nem egészen új, mert már többször hangozott el a tanítók azon óhaja, hogy tekintve a nagy paedagogiai előnyt, a mely a haza minden részét közvetlen tapasztalataiból ismerő tanítótól az ifjuságra haramlanék, nekik az utazást a lehetőségig megkönnyíteni kellene, hogy ezzel erre alkalmat és módot

nyerjenek: de igen kedvező jel ez reánk nézve, hogy immar a társadalom nagyobb mértékben érdeklődik a tanügy iránt, figyelme felénk fordul, keresi az utakat és módokat, a melyekkel nemzeti hivatásunknak minél teljesebb mértékben megfelelhessünk. Ezen érdeklődésbe kell reményünk horgonyát vetnünk, mert, ha a nagy társadalom teszi magáéva erkölcsi és anyagi érdekeink javulását, a melyekben a magyar tanítóság nem önző ezéjainak kielégítést keresi, hanem hogy így nemzeti és kulturális kötelességét fokozottabb mértékben és nagyobb sikerrel végezhesse, akkor törekvéseinket biztos és gyorsabb siker fogja kísérni. Igen, a társadalomra kell hatnunk, hogy ez karolja fel ügyünket, mert hisz munkánk gyümölcsét is ez aratja és élvezi.

A kedvezményes utazás eszméjét örömmel fogadjuk, mint olyat, a mely ha megvalósulna, nagyban járulna hozzá népoktatásunk nemzeti irányának és szellemének fejlesztéséhez és fokozásához. Hisz mekkora különbség van abban, ha az ember azt írja le, a mit valóságban látott és tapasztalt, ahhoz képest, a mit csak olvasás vagy pedig élettelen képen megismert. A dolgokat valóságban látott beszélő ember hatása közvetlenebb, a keltett hangulat intenzívebb. És a mit figyelmen kívül hagyunk nem szabad, az az, hogy a gyermek élelnek képzelete a részleteket, az apró körülményeket is keresi és kívánja és ezek teszik azután lelki képet maradandóvá, ezekkel tartja meg az elmondott eseményt állandóbban.

Ily tanításra, a dolgok és események ily leírására azonban a tanítót csak a közvetlen szemléleten alapuló tudás képesíti. Sokat lehetne írni arról, hogy az utazás a szellem látókörének terjedésére, a homályos képzetek és fogalmak tanulására, a földrajzi és népismei tudás fokozására, az ítélo képesség élesztésére és a mit legelől kellett volna említenem, *faji és nemzeti öntudatunk kidomborodására*, hazánk minden zugának, 1000 éves történelmi dicső múltunk nevezetes helyeinek ismerete, mily mértékben hat emelőleg és erősítőleg, — de ezt fejtegetni egyrészt e kis cikk kerete nem engedi, másrészt pedig ki volna az, a ki mindezekből saját tapasztalata nyomán meggyőződve már úgy is ne volna?!

A kérdés már most csak az lehet, hogy a magyar tanítóságnak ezen megadandó kedvezménye indokolható lenne-e, és mit tegyünk a felvett eszme megvalósítása érdekében.

Bizony elég sajnós, hogy a magyar tanítóság oly anyagi helyzetben van, hogy mit sem, vagy nagyon keveset tehet önművelődésére, a mire pedig nagy szükség van, mert az intézetben nyert kiképzést befejezettnek nem tarthatja: a haladó kor tőle mindig nagyobb és szélesebb tudást kíván; a hivatásához kötött varakozások nap-nap után nagyobb igényekkel lépnek fel vele szemben, a melyek kielégítésére

szellemi tőkét mindinkább gyarapítania kell. És a tanítóság édes örömmel munkálna haladással, az áldozatoktól vissza nem riadna — csak tehetné: mert mi jól tudjuk, hogy munkánk után járó jobb díjazásunkat, csak a minden téren felmutatható és tapasztalható szolgálatok arán remélhetjük. De ha már, legalább ez idő szerint, a jobb anyagi helyzetben részünk nincs, mert úgy mondják, hogy nem lehet, tegyük nekünk legalább lehetővé azt, a mi semmi költséggel, semmi megterheléssel nem jár és a tanítói tisztnek teljesebb, tökéletesebb betöltését nagyban előmozdítaná: *a szünidei díjtalan utazást*. Mert hogy a magyar tanító 300—400 frtnyi évi fizetéséből — bármily forrón óhajtja is — utazásokat nem tehet, mert ez majdnem a kenyérre is kevés — ki ne látna be? Pedig fölülte szükséges volna, hogy minden magyar neptanító az Alföld aranykalászos vidéket, a Felföld hegyes-völgyes tájait, a Balaton hullámzását stb. természetben lassá és ismerje. És ez elérhető is volna, mert az utazás ily megkönnyítése költséggel, megterheléssel épen nem járna, mivel akár néhány utassal többet vagy kevesebbet közvetít a vonat, bizony az nem határoz.

Ezekből kitetszik tehát, hogy a szép és nagyon fontos eszme igen meggyőzően indokolható és minden nehézség nélkül megvalósítható.

Rajtunk áll most, hogy az indítvány mellett sikra szálljunk. Gondoskodjunk róla, hogy úgy a napi, mint a tanügyi lapok vitassak meg a kérdést; szóljunk hozzá minél többen, tüzzük azt egyesületi gyűléseink napirendjére és juttassuk az eredményt, mint a magyar népiszkolai tanítók közóhaját az illetékes fórum elé, mert bizony uraim, az eszme megvalósítása ugy nemzeti, mint kulturális szempontból kívánatos volna. *M. J.*

A mese, monda és történet.

Ki vonná kétségbe azon igazságot, hogy minél érdekesebbé tudjuk tenni az iskolai életet, annál jobb kedvvel tanulnak tanulóink: annál több eredményt bírnak felmutatni és ami legfőbb, minimumra apaszthatjuk az igazolatlan mulasztásokat.

Ott, hol szeretettel és kedvvel járnak gyermekek iskolába, nagyon meg van könnyítve a tanító munkája is.

A jó tanító egyik főerénye és tanítási s nevelési képességének legszebb bizonyítéka, ha a pontos iskolába járást kényszereszközök nélkül keresztül tudja vinni.

Ezt keresztül viheti, ha az iskolai életet kedvesebbé varázsolja az otthonnál.

A sok célravezető módok közt hosszás tapasztalatom után legalkalmasabbnak találtam eddig: a mese, monda és történetet.

Az iskolai feyfelmet ezekkel tartom fel és szorgalomra is ezekkel serkentek.

Szóljunk ezeknél elsőbbben a meséről.

A ki a népet közelről ismeri, az tudja, mennyire érdeklődik az a mese iránt. És különösen a gyermek, mely három-négy oldalos mesét egyszeri hallásra, majdnem szóról-szóra el tudja mondani.

A mese iránti ezen különös előszeretetet az ügyes tanító saját javára zsákmányolja ki.

Nem kell hozzá sok csak egy jó mesekönyv. En e célra a »Magyar gyermek- és népmesék« ez. használok.

Vagy megtanulok egyet magam és lehetőleg érdekesen elmondom, vagy, a mit még jobbnak találtam, elolvastatom. Az utóbbi módnál azt érem el, hogy az olvasás alatt, mit mindig más és más tanulóval végeztetek, megfigyelhetem tanulóim lelkületét és a hanglejtéssel való szabatos értelmes olvasási modort játszva elsajátíthatatom.

Rövidebb meséket a kezdőknek, hosszabbat a haladóknak adok. Nem tudom, van-e befolyással ez arra, hogy kedvvel és gyorsan tanulnak meg olvasni tanulóim, de nyolczvan tanuló között az iskolában 65—70 rendszeres olvasó van.

Megjegyzendő, hogy a mese, vagy más ily dolog elmondását, vagy olvastatását mindig a tanóra végére hagyom: jutalmul.

Nagyobb meséket ritkábban veszek elő, mi az érdekességet növeli.

A téli hónapokban gyakrabban jár e jutalom, mert ilyenkor a gyermek a hallottakkal a hosszú téli esteken szülőit is mulattatja, a kik ezért halából a legnagyobb pontossággal küldik gyermekeiket iskolába és teljesítik a tanító iránti kötelezéseiket.

De a mesék megválasztásánál nagy pedagógiai lelkiismeretességgel kell eljárunk. Fő elv legyen olyat választani, a minnek a hátere bármily erkölcsi igazság. Mert a mesének is erkölcsnemesítőnek kell lenni.

A monda, mely némileg közelebb van a valósínűséghez, szinte nagyon alkalmas jutalmi eszköz. Különösen azok, a melyekben nemzeti életünkre való vonatkozások találhatók. Ez már a hazafias szellem apolásának egyik hatalmas eszközevé válik, s előkészíti az igazi történet iránti érdekelttségnek emelését.

A monda becses, mint az olvasó könyvben feldolgozott tárgy, de sokkal nagyobb érdekeltést bír maga részére kinyerni, ha az a gyermekek által nem használt könyvből jut a tanulók tudomására. Mivel a gyermekek előtt az olvasókönyv hamar mindennapi, közönséges dologgá változik.

Az iskolai élet érdekességét leginkább emelik azonban a hazai történeti események vonzó és lelkesítő előadásai.

Erre azonban korántsem elegendők a tankönyvek, hol — fájdalom — hiányzik a tárgy lelkesítő előadása. Tekintsünk csak végig a népiskolai történeti könyveken, száraz sablon-

szerű előadásokat találunk, a melyek hangjából egyedül csak az üzletességet érezhetjük ki.

Igen, mert hiányzik az ily tárgy megírásához szükséges főkellék: az írói rutin, hivatottság, mely szellemet tudna önteni a tárgyba. Hiányzik a gyermeki lelkület alapos ismerete, a kiknek szívéhez és lelkéhez szólni művészet.

Erre csak hivatott író képes, aki egyszerismind tanító is és a gyermekneveléssel tényleg foglalkozik. S az iskola annak minden fázisa, az ő egyedüli világa.

Ép azért a fenti hiányt a tanító jóakarátának kell kipótolni, bő olvasottsága és lelkes előadása által.

Szükséges ezért egy bő, népiesen megírt történet, honnan a tanító tárgyat kibővíthesse. Ha módja van, szerezzé be ő, ha nincs, vegye meg az iskola.

Mert jól jegyezzük meg, miszerint a vallás után első a hon ismerete. Annak története tanít meg bennünket arra, mikép kell becsülni, szeretni e drága hazát s miként kell életünket s vérünket érte áldozni, ha azt java úgy kívánja.

A hazafias szellemet közkinccsé kell tennünk, nemzetiségi különbség nélkül e haza minden polgáránál.

Igen, közkinccsé, mert ekkor lesz erős a a trón szent István jogára alatt, ekkor lesz boldog a király népe szeretetében és nagy, hatalmas s boldog a nép, ha átérzi egész valójában mi az a nagy és szent szó: honszeretem, hazaszeretet.

Gondozzuk tehát a mesét, mondat és történetet, hogy állásunkban, mint igaz magyar szellemű tanítók, méltók lehessünk mindig a nemzet hálájára. *Szokoly István.*

A magyar nyelv tanításáról.

Megjegyzések Láng Mihály a »N. L.« 21. számában közölt cikkére.

Régen elhangzott a szép mondas, hogy e hazát újra kell elfoglalni és hogy ezen hódítás reánk, a magyar népnevelés munkásaira vár. Magasztos hivatást szabott ezzel koszaros költőnk nemzetünk nevében a magyar néptanító karra. Megtisztelő ezen feladat, mert hisz lehet-e szebb, lehet-e fontosabb életpálya annál, amelynek célja a haza és nemzet legfeltettebb kincsét: tagjai nemzeti érületét és nemzeti nyelvét terjesztetni és apolni. És hála Istennek, a magyar néptanító karnak ezen teren nincs mit restelkednie. A statisztika adatai örvendetesen mutatják, hogy haladunk, hogy a magyar nemzet magyarul beszélő tagjainak száma évről évre szépen növekszik. És gyarapodni is fog, mert a magyar tanítószág ezen nemzeti missziójának teljesítésében csüggedést nem ismer, sőt kettőzött buzgalommal lát nap-nap után munkára a magyar nyelv terfoglalása érdekében. Erről tesz tanúságot azon buzgalom is, a melylyel a magyar nyelv sike-

resebb tanításának kérdését már éveken át tárgyalja. És tartsuk is fenn az érdeklődést ez irányban továbbra is, hogy egymást megértve és az egységes eljárásban megállapodva, mielőbb elérjük azt, a mit a magyar nyelv tanításával elérni igaz magyar szívünk oly forrón óhajt.

A magyar nyelv tanításán könnyíteni, azt eredményesebbé és állandóbbá tenni volt a Gondör-fele kis »Utmutató«-nak is célja. A könyvecskében a pozsonyi kath. népiskolákban jelenleg alkalmazott eljárásunkat akartuk bemutatni, mint olyat, melyet több even át alkalmazunk és a mi körülményeink között helyesnek találtunk. Az elért eredmény oly szép, hogy ennek alapján szolgálatot véltünk teljesíteni az ügynek azzal, hogy eljárásunkról beszámoltunk. Mert mi azt hisszük, hogy többet szeles e hazán senki sem kíván, mint azt, hogy a népiskola IV. illetőleg V. és VI. osztályt végzett tanulóink a magyar nyelvet szó és írásban annyira bírják, hogy azzal élni tudjanak és az maradandó tulajdonukka legyen. Legyen szabad ezek után Lang M. kartárs úrnak néhány elvi észrevételére reflektálnom. Harom pontot vettem ki hozzászólásából, a melyekkel tisztába jönni mindnyájunk hasznára fog valni.

1. Az anyanyelv kérdése
2. A helyes direkt módszer.
3. A beszéd- és értelemgyakorlatok rendszere.

1. Az anyanyelv kérdése a nem magyar ajku népiskolákban igen fontos kérdés. És e tekintetben úgy látszik semminemű megállapodásra még nem jutottunk, pedig fölötte kívánatos, hogy e téren is egyazon irányban haladjunk. A nem magyar ajku népiskolákban való tanítást illetőleg két irány látszik kidomborodni. Az egyik az, a mely az anyanyelvet teljesen figyelmen kívül hagyja, a másik irány pedig az, a mely az anyanyelvet is a kellő gondozásban részesíti. A kérdés tehát most az, melyik a helyes? A jelenlegi viszonyok között oly helyeken, a hol a *nem magyar anyanyelvű* (magyarul beszélni nem tudó) tanulók száma túlnyomó, mondjuk pl. kétharmada, a magyar mellett az anyanyelvet is figyelembe venni és ezen is az írást és olvasást elsajátíttatni, a népiskola feladatának tekinthető. És ezen nézet uralkodni látszik is, mert hisz a magyar nagylelkűsége nem akarja elvenni senki anyanyelvet, de igenis megkívánja, sőt követelje is csak, hogy e haza minden fia anyanyelve mellett értse és tudja is az állam nyelvet. Ezt erjük el először és ahhoz már nagyot alkottunk, mert ezzel idővel megszűnnek az anyanyelven való tanítás minden szükségese. Addig pedig, a míg a gyakorlati élet szükségese erre kényszerít, sajnos, a nem magyar ajku népiskolákban működő tanítóknak ezen valóban kemény és kettős munkával meg kellene küzdeniök.

Ha tehát ezek szerint a nem magyar ajku vidékeken működő tanító az anyanyelvet is gondjába venni célozza, nagyon természetesen fog eljarni akkor, ha a tanításnál anyanyelv-nyújtotta előnyöket felhasználja. Erre pedig hol és mikor van nagyobb szükségese a tanítónak, mint akkor, a mikor az a hat éves kis gyermek felve-remegve jön először iskolába, hogy azt kedves meséivel az iskolának megnyerje, hogy vele édes otthonat, gyermeki örömeinek, kényekedvének színhelyét elfeledtesse. A gyermek kezdetben sokkal bizalmatlanabb tanítójával szemben, semhogy őt *bármily fénylő szem, bármily varázsló hatású nézés* kielégitené. Képzeli, hogy oly társaságban vagyunk, melynek beszédét nem értjük, hogy és mikép fogjuk mi felnöttek magunkat e körben érezni? Hát meg az a kis esőpp ember, a kit gyermeknünk, lebilincselnünk kell? És játszani, tessék csak hatvan-hetven vagy még több gyermekkel egy teremben játszani, meg hozzá a nélkül, hogy magunkat velök megértessük. Igaz *»mily megragadóan játszik a jó mama gyermekével, pedig ez emberi nyelvet nem érti!«* Igen, de ne felejtjük el soha, hogy »ez a jó mama«, a ki ott van vele élete első perczeitől, kinek szeme rajta csüng ebren és alva, ki táplálja és apolja — oh nincs több, csak egy anyánk van, erre tehát igen, csak a »jó mama« képes.

(Vége köv.)

Mihalicska János.

A Szent-István-Társulat legújabb tankönyv-kiadványa.

Olvasóink előtt bizonyára ismeretesek a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent régóta jó Bárány fele olvasókönyvek, melyekből mindamyan vagy tanulunk, vagy tanítunk. De hat a jónal mindig jobb: **a jobb**. Ez indította nevezeit társulatot azon elhatározásra, hogy a Bárány-fele jó olvasókönyveket jobba teendő, azokat átdolgoztatja. Mert hát „tempora mutantur“! A korral haladni nemesak hogy szabad, de — különösen nepoktatásügyi szempontból — szükséges is. Szükséges, hogy a modern aramlattal párhuzamban oly szellemi eszközök álljanak rendelkezésünkre, melyekkel a közös hazafias czelt, a mi igaz hitbeli meggyőződésünk épségben tartásával, elérhetjük. Ilyen eszközt nyujt nekünk tanítóknak — a Szent-István-Társulat legújabb kiadványával, melynek teljes czime **»Negyedik Olvasókönyv**. A kath. fiu-iskolák negyedik osztálya számára. A Szent-István-Tár-

sulat megbízásából **figyelemmel a Bárány Ignác-féle** olvasókönyvekre, szerkesztettek **Mócsy Antal, Petrovác József és dr. Walter Gyula.** Ára 88 fillér. E munka becséről csak az szerezhet meggyőződést, aki megismeri. A Bárány-féle methodus figyelembe vételével **egészen új irányban** van e könyv megszerkesztve, melynek a szerzők, s legkivált **dr. Walter** által írt új olvasmányai valódi gyöngyei a kath. népiskolai olvasmányoknak. S ha még figyelembe vesszük — amint kell is — azon körülményt, hogy e munka többnél-több kiválóan sikerült s művészi kivitelű, **eredeti illusztrációkkal** van díszítve, ugy csak elismerésünkkel adózhatunk a Szent-István-Társulatnak azon nagy anyagi áldozatokért, melyekkel e könyv megjelenését lehetővé tette, s nekünk tanítóknak hathatós eszközzül oly jutányos aron rendelkezésünkre adta.

Tekintettel pedig arra, hogy a fiú-tanulók igényei sok tekintetben elütők a leánytanulók szellemi szükségleitől, a Szent-István-Társulat meg azt a nagy áldozatot is meghozta, hogy a fent írt czímen a **leány-iskolák** negyedik osztálya számára külön adott ki olvasókönyvet, mely a modern paedagogia színvonalán állva, a serdülő leánygyermekeket hitvallásos voltában csak megerősítheti. Ez is kiváló gondolat szerkesztve és a legkényesebb igényeket is kielégítő illusztrációkkal ellátva, e hó végén jelenik meg s elismerésünket a vett mutatványivék nyomán érdemelte ki. Ára ennek is 88 fillér. A 16 ivre terjedő, finom papirosra nyomott felvaszonkötésű munkákat tankönyvül való alkalmazás czéljából olvasóink figyelmébe legmelegebben ajánljuk.

VEGYESEK.

Szent István ünnepe Budavárban. Szent István első és apostoli magyar királynak ünnepe a Szent Zsigmondról nevezett királyi palotai kápolnában a következő rendben fog megtartatni: augusztus 19-én délután 5 órakor az Oltári Szentség kitétele mellett ünnepélyes litánia. Augusztus 20-án reggel fél 6-kor csendes mise. 7 órakor a Szent Jobb ünnepélyes körmenetben a budavári plebánia-templomba vitetik át. Ugyanott 8 órakor sz. beszéd, azután pedig pontifikális mise fog tartatni. Ennek végeztével a Szent Jobb ismét körmenetben a királyi palotai kápolnába visszavitetik és az ünnepély Te Deummal befejeztetik. Délután 5 órakor

ünnepélyes vecsernye. Augusztus 21-én és a következő napokon az egész nyolczadon át naponként 8 órakor mise szentségkitéttel, 19 órakor csendes mise, délután 5 órakor pedig a Szentség kitétele mellett litánia fog tartatni. Augusztus 26-án délután 5 órakor az ünnepélyes litánia Te Deummal fejeztetik be. Az egész nyolczadon át az isteni tisztelet után a Szent Jobb a hívek tiszteletének kitétetik. A 20-iki ünnepélyes körmeneten a kath. tanítók országos bizottsága a millenniumi kongresszus alkalmából fölszentelt díszes zászló alatt vesz részt.

A magyarországi kath. tanítók orsz. bizottságának tagjai tekintélyes számban gyülekeznek a székes-fővárosba 18-án tartják előértekezletüket a Szent-István Társulat dísztermében, mely után a Magyar Tanítók Kaszinóájában ismerkedési estélyre jönnek össze. A gyűlésről kimerítő tudósítást csak jövő számunkban adhatunk, mely alkalmából lapunk a Szent-István Társulatnak mint a lap kiadótulajdonosának intézkedéséből, terjedelmesebb alakban jelenik meg.

Követésre méltó megyei intézkedés. Az iskolai rend védelme tárgyában Zolyomvármegye törvényhatósági bizottsága mult évi 517 szám alatt a néptanítókra nézve fontos szabályrendeletet alkotott, s a mely kormányhatóságilag is történt jóváhagyással most már a jövő tanévtől kezdve életbe is lép. Ezen szabályrendeletet a következőkben közlöm: 1 §. A mennyiben súlyosabb beszámítás alá nem eső büncselekmény nem fog fenn kihágást követ el és 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: 1. aki valamely nyilvános iskola tanhelyiségébe a tanítás ideje alatt igazolható szükség vagy engedelem nélkül bemegy és a tanítást az által, hogy onnét az illető tanár, tanító vagy helyettesének felhívására azonnal nem távozik, vagy szándékosan bármely más módon megzavarja; 2. aki az iskola bármely helyiségében a tanulók előtt erkölestelen vagy oly kifejezést használ, illetve oly magaviseletet tanúsít, mely a tanári vagy tanítói testület sérti, vagy kisebbíti. 2 §. Kihágást követ el és 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a szülő, gyám vagy a tanulóra felügyeletet gyakorló más személy, a ki a tanulóra vonatkozó jogos tanítói és a tanítónak saját tanítói működését érintő felelősségéből folyó intézkedést tudva meghusítja, vagy a tanítványt az ily intézkedés iránti engedetlen-ségre rábírja. 3 §. A pénzbüntetést a községi iskola-alap javára fordítandó és behajthatlanság esetén az 1879 évi XL. t.-cz. 22. 29. és 30. §-a szerint elzárásra változtatandó át. 4 §. A szabályrendeletbe ütköző kihágások elbírálására illetékes hatóság: elsőfokban a főszolgabíró (városokban a városi tanács), másodfokon az alispán, harmadfokon a m. kir. Belügyminiszter. A büntető eljárás az ügyre nézve érdekelt tanár vagy tanító följelentésére az illető tanintézeti igazgatóság fölhatalmazása folytán indítható meg. E szabályrendeletet az érdekelt tanítóság nagy örömmel fogadta. A hazai tanító-egyesületek indítsanak mozgalmat, hogy e példát a többi törvényhatóságok is kövessék. *Bábaszék. Holicza János.*

RÖVID HIREK.

Kitételés. A király idösb Poczik Ferencz jános-hidai róm. kath. kántortanítónak, a népoktatás terén szerzett érdemei elismeréséül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

A *kath. tanítók* országos bizottságának gyűlésén a Népiskolai Tanügy- képviselőjében Breznay szerkesztő és a lap egyik bémunkatársa vesznek részt. Örömmel üdvözljük a «N. T.» érdemes szerkesztőséget körünkben.

A *magyarországi tanítók* Eötvös-alapiját gyűjtő és kezelő országos bizottsága f. hó 19-én délelött 9 órakor az Érsek-utcai iskola helyiségében rendes gyűlést tart.

Szepesmegyében már 14 községben van gazdasági ismétlő iskola és ujabban 34 községgel folynak tárgyalások a szervezés felől.

Hittoktatás feltevése. Az alsó-arádi egyházközség hitoktatási szokott évi értekezletük Riesz Gáspár kántori eszter és tanfelügyelő elnökelete alatt folyó hó 20-án Maria-Radnán fogják megtartani.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. Csanád-Apátfalván. 1. Levél átadtuk az agnócsnének. Levélapon értesítést kap. 2. A meléklet szerkesztése nagyon költséges. — G. J. Plavniczan. Indokai és az a körülmény, hogy övek óta tagja a segélyegyesületnek, elgondoljuk arra, hogy reményt tanáljon a kedvező eredményre. Ügyet készséggel támogatjuk. — O. Esztergom. Tartós boldogságot. Eljárásunk. — M. J. Pozsony. Az igazolási megtesztük. Üdvözlöt. — Dr. C. G. Nemet-Keér. A bizottsághoz beküldött levél átadtuk az elnökségnek. Köszönet az oly meleg érdeklődésért. A második javaslat feltehető időszaki. — H. J. Babaszék. Köszönet. — A. I. Barvaszar. Bekerült. — B. J. Moor. A többi beérkezett bevezetéshez soroztuk. — »Veritas.« A cikkek tárgyaival egyetértünk, a kettős ünnep miatt a lapot korábban kellett lezárni s így elkésve kaptuk azt kezünkhez. A jövő számban tisztelesen foglalkozunk az ügygyel, mert az nem csupán az esztergomi közp. hanem a katolikus népoktatás országos ügye. — T. Gy. Ján. Lérid. Ján. belső közölni fogjuk. Köszönet a türelmeért. — K. K. Tina. O. Bala. Bekerült. — S. J. Köblik. A szociális időben közölni fogjuk. — Z. B. Dunyó-Berkiben. Levélben feleltünk. — P. Cs. «L. Varga» be még a korpotókat tényleg megkapta, azután adta be kérvényét, akkor beszámoltuk. 2. Erre egy közgazdasági tisztviselő adhatna kelte feleletet. Forduljon a jegyzőhöz. — P. G. Arokkó. Levélben feleltünk. — T. M. Jászkerékegyháza. Nincs tudomásunk arról, hogy a pestmegyei közgazdasági bizottság így határozott volna, de a kir. tanfelügyelőségnek megtudtuk a dolgot s az eredményről értesíteni fogjuk. — P. A. Malomháza. Levélben a miunk választ kérdéseire. — Dr. V. Csány. Köszönet. — Fisz. 1. A jelenben csak állami tanítóknak engedélyeznek kedvezményes vasuti utazványt. Ez igazságtalan elbánás, melylyel szemben küzdünk, de még eddig eredménytelenül. A hittudományi halgató folyamodók a m. kir. államasutak igazgatóságához 50 kros. kérvényre (Budapest Andrássy-ut.) 2. Igen; újból kell folyamodnia.

Felbős szerkesztő: Ember Karoly

Pályázatok.

Esztergomi érseki megye.

Garaszentgyörgyre (Bors megye) magyar nyelvű róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetik. Eki jövedelem: úri iskolán és hozzá tartozóin kívül 12 magyar hold 10 minőségű szántóföld haszonélvezete önmunka tehérrel, 6 veka búza, 2 szekér széna, 7 kőbm. hasábfu, 15 ft stón, 51 ft. készpénz, 100 ft. egyházi segély, tandíj korülből 30 növendék, nindégykétől 1 veka búza és 1 ft 20 kr. Megjegyeztetik, hogy állami segély iránt megfognak a kelte lépések tételni, mi ha sikerül, fenti 100 ft. segély megszűnik. Felszerelt kérvények Zsemlekre, posta Nagy-Sáro a plébánoshoz küldendők. Választás szeptember 4-én. Mészáros Rezső iskolaszéki jegyző.

A nagy-dorvoni róm. kath. népiskolánál egy önálló tanítói állomásra pályázat hirdetik. Javadalmazása: 1. Evi fizetése a közégi pénztárból három egyenlő részletben 300 ft. 2. 300 ft. önjai házikert használatra, 3. 5 öl kemény hasábfu, a község által az iskola udvarára szállítva és olbe rakva. E fából a tanító a tantermet is tartozik fűtetni s ez okból 4. a tanterem fűtésére szánt tüzifa megvágatása címén kap a közégi pénztárból 2 ft 40 kr., 5. iródai átalány címén 2 ft 40 kr., 6. Csóka Nándor alapítványból 2 ft 20 kr., 7. Lakása áll: 2 szoba, konyha és 2 kamrából; s így összes jövedelme hivatalos becsítés szerint 385 ft 75 kr. tesz ki. A törzsfizetésnek a körülményekhez képest 400 ft-ra

való felemelése kilátásba helyeztetik. Ez állomásra csakis tanítónok pályázhatnak. A pályázat és választás hatánapja f. évi szept. 20-ika. A pályázók kellően felszerelt folyamodványaikat főtiszt. Hollady Jenő, úrménezi (u. p. Nagy-Tapolcsány) plébános urhoz nyújtásák be.

Gyékényes (Borsm.) tót és magyar ajku államilag segélyezett elemi iskolához önálló tanító kerestetik: jövedelme 400 ft. készpénzben. Szokott kapni 8 méter fát évenként megújítandó kérvényre. Lakása két szoba, kamra és istálló, van kis házikerve is. A kérvények a gyékényesi iskolaszékre címelve az alsógyörödi plébániai hivatalba (u. p. Nagykálna) küldendők. Pályázat napja szeptember 13-ika. Férfi vagy nő személyek egváránt pályázhatnak, de tanítói illetőleg tanítónői oklevéllel kell bírniok. Alsó Györöd, 1898. augusztus 17-én.

Vitencz (Nyitra) A 23. és 31. számokban közzölt pályázat aug. 25-ig kitörve, azzal egészítették ki, hogy fizetés államsegélylyel 400 ft. leend.

Kis-Tapolcsány (Borsm., posta- és vasutállomás) r. kath. népiskola I—III osztály vezetéséhez kerestetik okleveles másodtanító. Evi fizetése 200 ft. közégi pénz-tárból, állami segély 200 ft. és 30 ft. az ismétlősök oktatásáért. Egy szoba, 2 öl hasábfu-tüzifa. Tanítási nyelv magyar; tót nyelvbeni jártasság nem fog megártani. Pályázhatnak okleveles tanítónok is. Pályázati határidő szeptember 4. A kellően felszerelt kérvények főt. Báthy Gyula ker. eszperes úrhoz küldendők Bars Némethibe, u. p. Bars Sz-Benedek. Gergely Rezső főtanító, iskolaszéki jegyző.

Dejtke (Pozsonym) r. kath. népiskolánál másodtanítói állomás hirdetik. Javadalmazása 350 ft. butorozott szoba 8 köbméter kemény fa házhoz szállítva és felaprítva. Tannyelv: magyarót. A kántori teendőkben jártas mellékjövdelemre is számíthat. Okleveles tanítók és óvónok is pályázhatnak. Az állomás szeptember elején elfoglalandó. A folyamodványok az iskolaszékre címelve ft. Marcs Gyula kerületi tanfelügyelőnél benyújtandók. Iskolaszéki elnök.

Ekeesre (Komáromm.) a róm. kath. iskolába tanító kerestetik. Fizetése: 300 ft. 1898. szept. 1-től 1899. aug. 31-ig 12 havi részletekben előre fizetve. Egy kis szoba butorozattal, téli fűtéssel. Kötelessége: az I—II. osztályt, valamint az ismétlő iskolát is tanítani. A 40—45 ismétlő iskolásoktól külön díjazatik 40 kr.ával. Folyamodványok augusztus 27-ig az iskolaszékre címelve Csepely Pál plébánoshoz küldendők. Az állomást szept. 1-én kell elfoglalni.

Csákócezi (Hontm.) tanítói állomás jövedelme 300 ft. még várható 100 ft. állami segély. Pályázhatnak képesített képezdészek, úg. óvónok is. Szeptember 10-ig folyamodványok litvai r. kath. plébániára (Hontm.) küldendők. Lakása 3 új szobával.

Nagy-Salló 1—2 osztályhoz pályázat hirdetik. Javadalmazás: butorozott szoba fűtőanyaggal, 300 ft., a hűközségtől, 100 ft. államsegélyből, 20 ft. ismétlő oktatásért. Kántorságban diitalanul segédkezik. Okleveles tanítók esetleg tanítónok kérvényeiket augusztus 27-ig az iskolaszéknél nyújtásák be. Varga József, aleszperes-plébános. 2—2

Chrábóri róm. kath. tót magyar néptanítói állomásra augusztus 31-ig pályázat hirdetik. Fizetése: 300 ft. 2 öl tüzifa. Lakása: 2 szoba, konyha, élés- és fakamra, azonkívül konyhakertecské. Pályázhatnak tanítónok is. Nyitra-ludánvi plébánia-hivatal. 3—3

Trebete és Osztró (Nyitra) róm. kath. magyarót tannyelvű népiskolájánál egy-egy osztálytanítói állomás betöltendő. Javadalmazásuk: trebeteinek évi 300 forint, lakás és fa; osztróinak évi 250 forint, lakás és tüzifa. Pályázó tanítók, tanítónok és óvónok kérvényeiket az iskolaszékre címelve főtől 6-ig augusztus hó 27-ig a vágujhegyi prépost esperességi hivatalhoz küldjék. Saját háztartást vezetetni szándékozó pályázóknak előny adatik, 400 ft-ig való fizetési-egészítésre kilátás van. Megbizásból: Laczkovich János, trebetei főtanító. 2—2

A dacsókeszui (Hontm.) kántortanítói állomásra szeptember 4-re pályázat hirdetik. Javadalmazása:

lakás 2 szoba, konyha, kamra, istálló, pincze, gyümölcsös kert, 3 katasztális hold szántóföld, amelyeket a hiekek művelnek és trágyáznak. Páréből 23 pozsonyi mértő rozs. Borpénz 35 frt, 6 öl fa, tandíj 50 frt, ismételő oktató-ért 10 frt, tanulmányi alaphól 7 frt. Folyamodványok az iskolaszékre czimezve főtisztelendő Morvay Lipót, esperes tanfelügyelő urhoz Nógrád-Várbara küldendők. 2-2

Egri érseki megye.

I. A jász-dósai róm. kath. elemi népiskola 15 fősztályánál megüresedett tanítói állásra. Fizetése: évenyedenként előleges részletekben a községi közjöveldelmi pénztárból 400 frt és az államtól nyerendő 60 frt segély.

II. A jász-dósai róm. kath. elemi népiskolánál utonnan rendszeresített vegyes osztálytanítói állomásra. Fizetése: ugyancsak 400 frt, és az államtól nyerendő 60 frt segély. Kötelessége: mindkét tanítónak az ismételőiskolásokat is tanítani, a gyermekeket a templomba vezetni és ott rájuk felügyelni. A f. iskola kezelésében jártas és esetleg már gazdasági, ismételő iskolai szaktanfolyamot végzett egyének előnyben részesülnek. Pályázati határidő szeptember hó 4. Megválasztott állását október 1-én tartozik elfoglalni. Kellően felszerelt kérvények, melyekhez oklevél, keresztlevél, egészségi bizonyítvány és eddigi működési bizonyítványok csatolandók. Bozók János, lelkész és iskolaszéki egyházi elnökhöz intézendők. 1-2

Kalocsai érseki megye

Henerika pusztára (Bácsm.) egy róm. kath. tanító szükségeltetik. Fizetése: 15 frt havonként, teljes uri ellátás. Kötelmek: egy 7 éves fiúcskával az első elemi végzése. A megválasztott utiköltsége megtérítetik, jó eredmény felmutatása után külön díjazásban is részesül. A kérvények tek. Kleinszner Károly uradalmi intézőre czimezve Török Pál kántortanítóhoz O-Kérre (Bácsm.) küldendők. Posta és vasutállomás O-Kér Az állomás szeptember 15-én elfoglalandó. O-Kér, 1898 aug. 15-én. Török Pál, kántortanító.

Besztercebányai egyházmegye.

Pálosnagymezői róm. kath. magyar-német nyelvű osztálytanítói állomásra pályázat nyitattik szeptember 1-ig. Javadalma 300 frt, 32 méter tűzifa, butorozott szoba. Jelentkezhetnek képeződévégezettek is az Iskola székünl.

Erdélyi egyházmegye.

A szentegyház-as-oláhfalvi róm. kath. elemi népiskolánál üresedésben lévő első segéd kántortanítói állásra pályázat hirdettetik: Fizetése évi 400 frt o. é. havi előleges részletekben és tisztességes lakás. Csak okl. tanítók pályázhatnak. Kellően felszerelt folyamodványok folyó évi szeptember 10-ig nyújthatók be alulírtokhoz. Személyes jelentkezés megkívánatik. Szentegyház-as-Oláhfalvi (Udvarhelym. u. p. helyben), 1898. aug. 15. Pap Albert iskolaszéki elnök.

Győri egyházmegye.

Sopron-Siklóson az újonnan szervezett II. ik osztályra pályázat hirdettetik. Fizetése: 400 frt, lakás és fűtés. Pályázhatnak róm. kath. tanítók és tanítónők. A kérvények szeptember 8-ig Bugledich Nándor, pleb., iskolaszéki elnökhöz küldendők.

A Környei (Komáromm.) osztálytanítói állomást illető, a »Népközlöny« f. évi 15. és 26. számaiban közölt pályázat f. hó 30-ig meghosszabbították. Az iskolaszék.

Rába-Hidyegre a r. kath. iskolához segédtanító kerestetik. Évi fizetése: 300 frt, lakás fűtés- és tisztogatással. Kötelessége: az 1-2. osztályt s az ismételőket tanítani s a kántorságban segédkezni. Képesítés nélkül nem bíró tanítók is pályázhatnak. Pályázati határidő szeptember 15. A folyamodványok az iskolaszékhez intézendők. 1-2

Császárfalván (Sopronm.) egy kath. segédtanítói állás üres. Évi fizetés: 350 frt, butorozott lakás, szükséges tüzelőfa. Pályázat szeptember végéig. Novák Ferenc, iskolaszéki elnök.

Kisbarát (Győr.) kántortanítói állomására aug. 25-ig ezennel pályázat hirdettetik. Javadalmazása: két szoba, konyha stb. szabad lakás 535 öl kertetel, 12 hold jömnőségű föld, melyből 7 holdnak munkaváltása fejében 53 frt 20 krt kap a tanító. Párgabona rozs, párpénz, tandíj, stóla stb. az 1895. díjlevel szerinti mennyiségben, összes jövedelem az 1894. összeírású jegyzőkönyv szerint 607 frt 44 kr. Pályázó pályázati idő alatt egyszer — s többször nem — személyesen megjelenhet és senkinek másnak társaságában, a választás napján sem szabad megjelenni. Ha a pályázó e feltételeket nem teljesíti, az a pályázatból egyenesen kizáratik. A megválasztott levélben fog értesítetmi. Kérvények az iskolaszékhez intézendők felszerelve Kisbarát (u. p. Nagybarát) 1898. aug. 7. Dubovszky Sándor, pleb., elnök. 2-2

Nagyváradai egyházmegye.

A július 31-iki számban hirdett mérki kántortanítói állomásra a pályázat augusztus hó 28-ig meghosszabbították.

Nyitrai egyházmegye.

Nemsovára (Trencsénm.) okleveles, magyarul tótul tudó, kath. tanító kerestetik. Fizetése: községtől 300, államtól 100 frt, egy szoba lakásul. Püspöktől némi segély. Kérvények szeptember 10-ig alulírtokhoz küldendők. Személyes bemutatkozás előnyös. Kreuzsik Ferenc plebános.

Fécsi egyházmegye.

Tolna-Regölybe tanító kerestetik. Tanévre: 305 frt, szoba, fűtés, tisztogatással. Kérvények augusztus 30-ig róm. kath. iskolaszékhez küldendők. 1-2

A duna-szekesői r. kath. iskolánál osztálytanítói állomásra pályázat hirdettetik 900 korona évi fizetéssel, havi előleges részletekben. Köteles egy osztályt önállólag vezetni, ismételőket felváltva oktatni, kántoriakban segédkezni. Tannyelv: magyar-német. Az állás a megválasztott kötségen azonnal elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények szeptember 3-ig az elnökséghez intézendők.

Tolna-Könyiban egy róm. kath. tanítói állomásra pályázat nyitattik. Fizetése: 200 frt, élelmezés, butorozott szoba, fűtés tisz. ogatás. Kötelme: egyik tanteremben működni, a kántorság minden nemében segíteni, esetleg önállóan működni, ismételőket tanítani. Tanév 9 hónap szeptember 1-től. Tannyelv: magyar. Okleveles tanítók az iskolaszék elnökségéhez czimezzék folyamodványaikat augusztus 25-ig. Horvath János, neptanító.

Szepesi egyházmegye.

Az alsó-laposi (Szepesm.) r. kath. kántortanítói állomásra f. évi szeptember hó 28-ára pályázat hirdettetik. Jövedelem: kézpénz 306 frt 80 kr., ehhez hozzájárul ötödéves korpótlék: tandíj 45-50 frt; 5 1/2 kat. hold szántóföld és minden két évben 8 pozsonyi mértő magot befogadó föld élvezete: 6 öl tűzifa házhoz szállítva; szabad lakás, 2 konyha, 1 éléskamra, jó gazdasági épületek és gyümölcsös kerttel; stóla, colleda, offerorium és ostryasítás czimén 58-65 frt; mint halottkém 10 frt; harangozásért, ha elvállalja, 10 frt és 60 kéve zab. Tanítási nyelv: magyar-tóti. Szükséges bizonyítványokkal ellátott folyamodványok Palencsár János ker. egyh. tanfelügyelőnek Felső-Laposra küldendők.

Székesfehérvári egyházmegye.

Vajtai (Fehérm.) róm. kath. iskolához segédtanító kerestetik. Fizetése: 300 frt, szoba, egy öl fa. Kötelessége: egy osztályt vezetni, az ismétlősek fele részét tanítani. Kérvények szeptember 1-ig az iskolaszékhez küldendők.

A pazmándi tanítói állásra a 31. számban közölt pályázat augusztus 20-ig meghosszabbították.

Szombathegyi egyházmegye.

Zala-Söjtör róm. kath. magyar tannyelvű elemi népiskolájánál egyik azonnal elfoglalandó osztálytanítói állomásra szeptember 1-ig pályázat nyitattik. Jöve-

érlme: 300 frt készpénz, előleges havi részletekben, egy butorozott szoba fűtés, tisztogatással. Utiköltsége 10 frt. Kötelessége: egyik osztályban és ismétlősoknál tanítani, kántoriakban tehetség szerint segédkezni, némiképpen az ifjuság valláserkölosi nevelésében is kellően közreműködni. Okleveles és képezdevégzett férfi-tanítókön kívül nőtanítók is pályázhatnak. Ajánlatok a róm. kath. iskolaszék címére küldendők. Sajtóir. 1898. aug. 15-én. Knár Károly, iskolaszéki jegyző. 1-2

Jaaki (Vasm.) róm. kath. népiskolához aug. 20-ig egyik osztálytanítói állásra pályázat hirdetteték. Kötelessége: egy osztályt vezetni, ismétlősöket tanítani és a kántorságban segédkezni. Fizetése: 350 frt, egy csinos szoba, fűtés és takarítással. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők. Horváth, főtanító. 2-2

A pusztai-szt-mihályi (Vasm.) plebániához tartozó Ganócs fiókközség róm. kath. tanítói állására ezennel pályázat hirdetteték. Jövedelme: 1. Lakás: 3 szoba, egy konyha, a szükséges gazdasági épületek és kert, 2. két hold szántóföld á 6 frt, 3. 1¹/₂ hold rét á 13 frt 40 kr., 4. 7 hold legelő á 2 frt, 5. 11 mérő rozs á 2 frt 80 kr., 6. 11 mérő buza á 4 frt, 7. 7 öl fenyőfa á 4 frt, 8. 3 öl fa az iskola fűtésére, 9. a községtől készpénzben 202 frt, 10. minden telkesgazda egy fél napi igás és minden zselér egy egész napi kézmunkát tartozik végezni; van pedig 22 telkes és 26 zselér, a telkes fél napi igás munkáját 1 tréba és a zselér egész napi kézi munkáját 80 krba számítva a járandóság kitesz 42 frt 40 kr., 11. stalla temetés és misék után 7 frt 20 kr. Összesen: 400 frt 20 kr. Nyelv: német magyar. Orgonálásbau való tartasság kívántatik. Pályázók folyamodványukat aug. 30-ig alulirtothoz küldjék be. Kelt Puszta-Szt-Mihályon, 1898. évi aug. hó 8-án. Thomas Ferencz, isksz. elnök. 2-2

Váci egyházmegye.

A kócai (Pestmegye) róm. kath. népiskolánál egy évi tartamra, egy tanítói állás betöltendő. Javadalma: 400 frt fizetés havi részletekben, 32 frt illetmény tisztességes butorozatlan szabad lakás kerttel és esetleg a törvényes korpótlék. Kötelessége: az iskolaszék által kijelölt osztály vezetése, az összes fiúismétlősök tanítása. Pályázati határidő szeptember 5. Elfoglalandó október 1. Kérvények Korber Antal, plebánushoz intézendők. P. Szeőke Mihály, igazgató-tanító. 2-3

Veszprémi egyházmegye.

A lázi-i (Veszprém.) róm. kath. iskolához osztálytanító kerestetik. Fizetése: 600 korona polgári évre, butorozott szoba fűtéssel. Az állás október 1-én elfoglalandó. Kötelessége: az egyik osztály önálló vezetése. Nők is pályázhatnak. Kérvények az iskolaszék elnökéhez intézendők.

A mesztegynei (Somogy.) fiúiskolához egy okleveles róm. kath. osztálytanító kerestetik. Fizetése: egy polgári évre 400 frt, 300 frt a hitközségtől, 100 frt almszegéllyel fedeztetik. Fizetése: havi részletekben utalványoztatni ki. Továbbá egy butorozott szoba, fűtéssel és tisztogatással. Kötelessége: egy osztályt önállóan tanítani, a kántoriakban szükség esetén az egész polgári éven át segédkezni. Tanévben állomását el nem hagyhatja. Folyamodások 1. évi szeptember 4-ig alulirtothoz küldendők. A személyesen megjelenteknek előny adatik. A megválasztott tartozik az állomást f. évi szept. 10-én elfoglalni. Mesztegyne, 1898. aug. 16. Vörös János, h. plebános.

A somogy-sávolyi róm. kath. elemi iskolához aug. 28-ig segédtanító kerestetik. Fizetése: polgári évre 150 frt, havi előleges részletekben, felmérés, mosás, egy csinos szoba fűtéssel és takarítással. Az iskolaszék az állomáshoz 100 frt segélyért folyamodott, melyet ha megnyer, a fizetés 400 frtra változtatik. Lakás fűtéssel, mikor az állomás önállósíttatik. A kérvények főt, Kiss György plebános, iskolaszéki elnök urhoz Somogy-Sámsontba küldendők. Az iskolaszék megbízásából: Zsombódy S., iskolaszéki jegyző.

Veszprémmegyei Nagy-Kamond fiókközség róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetteük. Javadalma: föld, rét, termények, szolgálmányok s kész-

pénzben összesen 423 frt. Van két szobás jó lakás mel léképületekkel. Kellően felszerelt folyamodványok a karakói plebánia-hivatalhoz küldendők. Választás napján, augusztus 23-án, személyes megjelenés kívánatos. 3-3

Ajánlkozás.

Róm. kath. tanítónak ajánlkozom. Ajánlatokat »Képezdész« Gúge. (Somogy.) kérem elküldeni.

Sertésvész ellen biztos gyógyszernek bizonyult az általam készített **sertéspor,**

betegség elején hasznalva meglepő eredményt lehet vele elérni. — Sok gazda és uradalom elismerő nyilatkozatát bírom. — Használati utasítással együtt egy adag egy sertésnek 50 kr., 10 adag 4 frt 50., 25 adag 8 frt 75.

Egyedüli készítője **Szmik Gyula** gyógyszerész (Bacs-megye) **Ó-Becse.**

Orgona-építési műintézet.
RIEGER TESTVÉREK

BUDAPEST, Garay-utca 48.

Rieger Testvérek Jägerndorfi (Osztr.-Szil.) cs. és kir. udv. orgona-gyáranak fiókja. Legolesőbb arakon kiváló orgonákat szállítanak. A czég 24 évi fennállása óta

630 uj orgonát

épített, melyek közül 222 esik Magyarországra, a többit Norvégiába, Nemetországba, Romániába, Orosz-, Olasz- és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros

Budapest, II., Lánchid-utca 5.

Hegedük
3, 4, 5, 6 fűrtől feljebb

Gordonkák
8, 10, 12, 14 fűrtől feljebb

Trombiták
12, 14, 18, 20 fűrtől feljebb

Cimbalmok
35 fűrtől 300 fűrtig

Tárogató, ősi magyar hangszer

20 fűrtől 55 fűrtig.

Javítások a legjutányosabb árban eszközöltetnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.